

Gebiedseigen grond in Meanderende Maas: de praktijk van de milieuregels

Bert Flach
Disciplineleider Rivier
Waterschap Aa en Maas

Inhoud

- Historie gebied en project
- Principes
- Waterbodempkwaliteitskaart
- Waarom gebiedsspecifiek beleid
- Waarom is het gelukt
- Wat hebben we geleerd

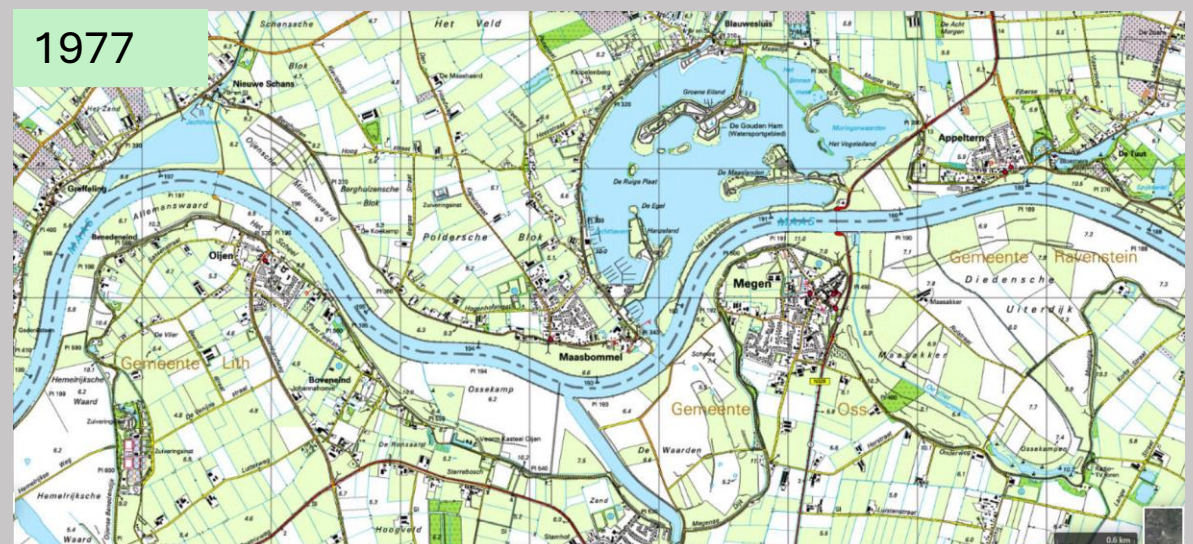
Het verhaal van de plek: Meanders en kanalisatie

- Stuwen
- Rivier-
verruiming
- Kanalisatie
- dijkversterking

Grote veranderingen in 50 jaar tijd

- Delfstoffen
- Scheepvaart
- Industriehaven Oss
- 2003 dijkversterking

Gebiedsaanpak dijk EN rivier

Tien organisaties – één plan

‘Van meet af aan integraal, samen sturen, samen investeren

Eindbeeld Rivier

- + 26 km dijk!!
- 4 miljoen m³
- 50% goede klei overhergebruik
- Klei hoogwaardig benutten maakt project betaalbaarder

2021: contract met aannemer getekend

- Werken met 2-fasen aanpak.
- Aannemer vroeg aan boord tijdens planuitwerking en vergunningaanvragen
- Veel uitvoeringskennis.
We weten al hoe we het willen doen

Principes

- Hoogwaardig gebruik grond (en ja dat levert ook nog geld op)
- Minder slepen met grond-> minder CO₂, NO_x en minder €
- De wet eist 'stand still'
 - dus dat doen we
- nu alles helder hebben, straks niet 'met grond op de schop' en het niet kwijt kunnen

(Water)bodemkwaliteitskaart

- Functie: bewijsmiddel voor toepassingen **binnen een gebied**
(daarna geen verder onderzoek voor eigen gebruik, gebieden hoeven niet aaneengesloten te zijn)
- Land- en waterbodem, rivier en dijk, binnen en buitendijks
- Aanpak: overleg met RWS en Oss(en ODBN) en ILT samen- en samen met de aannemer
- Partijen (BG's) accepteren elkaars kaart
- Daarmee vooraf zekerheid over kwaliteit

Generiek beleid versus gebiedsspecifiek beleid

Generiek beleid

- ‘Makkelijk’ voor de besluitvorming in een vroeg stadium.
- Maar houdt geen rekening met lokale omstandigheden en
- Gevolgen voor de uitvoering en latere bodemonderzoeken- kan tot verrassingen leiden

gebiedsspecifiek beleid – binnen projectgebied(en)

- Maatwerk obv lokale mogelijkheden en kennis van de grond en toepassingslocatie.
- Vroegtijdig extra onderzoeken om risico's uit te sluiten voor het toekomstig gebruik
- Transparant naar de burger: gebiedsspecifiek beleid wordt ter inzage gelegd

Resultaat voor Meanderende Maas

- Grond binnen gebied ‘vrij uitwisselbaar’
- ‘alle’ grond lokaal benut
- Of als keramische klei
- Of in naburige dijkversterking (Cuijk-Ravenstein)
- Of als dijkenklei op de markt
- Alleen Niet Toepasbare grond wordt in depots geborgen

Waarom werkte het

- Integraal project
- Duurzaamheid en hoogwaardig gebruik als doel
- Betrek BG er direct bij – ook ILT als je projecten voor RWS uitvoert
- Begin eerder: 'kan niet te vroeg', bezuinig niet op onderzoek
- Stuur op waarden:
 - we willen het nu helder hebben, en niet als we met de grond in de bak staan
 - we willen en kunnen verantwoording afleggen aan BG en burger
- 2 fasen-aanpak:
Aannemer zit in eerste fase nog niet in financiële klem, heeft vrijheden en kan goed adviseren
- GSB kwam pas in beeld toen we onderbouwden waarom het generiek kader(zoals Grootschalige Bodemtoepassing, tijdelijke uitname) niet voldoet

Suggesties voor projecten

- Zoek vroegtijdig een maatje met grond of grondbehoefte
- Denk niet meteen in grondstromen en risico's, het gaat om hoogwaardig gebruik; hoogwaardig = €!
- Maak de kaart -en het gebied- groot
- PM: Check wat de nieuwe omgevingswet betekent

Lessons learned in relatie tot beleid

- **Vraag 1:** Waarom kan gebiedsspecifiek beleid niet 'altijd'? Als 'stand still' maar gegarandeerd is.
- **Vraag 2:** Waarom moeten we partijen klasse A en B met dezelfde parameters die binnen het gebied toegepast worden toch gescheiden opslaan en verwerken(en dat allemaal registreren)?
- **Stelling 1:** Generiek beleid is vanuit lokaal perspectief 'dommer dan nodig voor het milieu'
- **Stelling 2:** Meer lokale regels maken het makkelijker om hergebruik mogelijk te maken

HWBP-perspectief: hergebruik in dijkversterkingen

- Herijking beleid grond en bagger
- Knelpuntenanalyse hergebruik grond en bagger (RIVM 2024)
- Dijkwerkers pleiten voor meer generieke ruimte
 - dijk=lintvormige infrastructuur
 - Standaard bodemfunctieklassie industrie
 - GBT(Grootschalige Bodemtoepassing) hoogte > 0,5m ipv 2,0m
 - Grens waterbodem/landbodem verplaatsen van bovenbuiteninsteek naar onderbinneninsteek dijk

Vragen??

- Officina Sans donkerblauw
- Officina Sans zwart
- Officina Sans rood
- Officina Sans grijs

- Officina Sans donkerblauw
- Officina Sans zwart
- Officina Sans rood
- Officina Sans grijs